

KRAĽ POUVEDOK

Konečne prišiel čas dobyť knižný trh. Roku 1990 poľskú fantastickú literatúru nepublikovali, na rozdiel od prekladov, nijako ochotne. Skutočný *boom* fantastiky *made in Poland* mal ešte len prísť, a aj preto, hoci dnes tomu ťažko uveriť, mnoho vydavateľov nechcelo Sapkowského vydávať. Príčinou bol možno aj fakt, že vtedy panovala móda románov, zatiaľ čo tvorca zaklínača mal na svojom konte len poviedky.

Napokon sa objavilo dnes už neexistujúce vydavateľstvo Reporter, ktoré spisovateľovi ponúklo, že mu vydá knižný debut. Zaradili doň päť už spomínaných príbehov, uverejnených na stránkach *Fantasyky*, vrátane *Zaklínača* z literárnej súťaže – podľa neho dostala názov aj celá kniha. Ako priznáva sám spisovateľ,

napriek pomerne vysokému nákladu (30-tisíc výtlačkov) kniha vyšla na čudnom papieri a predovšetkým s čudnou obálkou Andrzeja Bilewicza. Vidieť na nej postavu s mečom, prav-

depodobne to mal byť Geralt, na ktorého doráža obluda, ktorá mala pripomínať strigu. Dnes to nepôsobí presvedčivo, podoba obludy sa podstatne líši od známych prezentácií strigy (či už v komiksoch alebo hrách), v tom čase však viac-menej takto vznikali obálky kníh fantasy. V súčasnosti je toto vydanie

// **Hoci dnes tomu ťažko uveriť, mnoho vydavateľov nechcelo Sapkowského vydávať.**

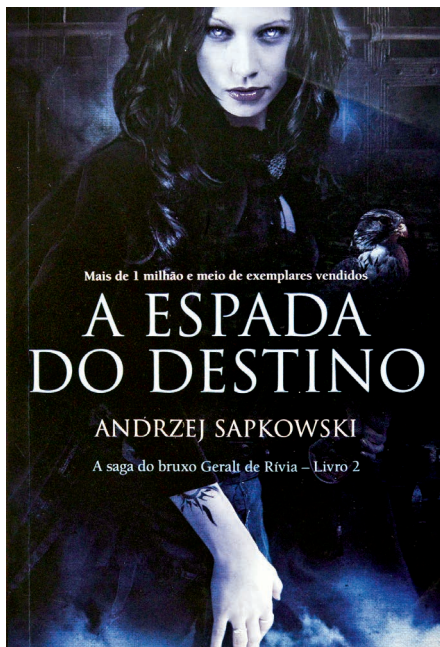
vzácnosť, hoci vďaka veľkému nákladu sa počas stretnutí s fanúšikmi vždy nájde niekto, kto prinesie na podpis práve tento exemplár.

Rok 1990 sa ukázal ako prelomový pre históriu zaklínača aj z iného dôvodu. Vtedy sa Andrzej Sapkowski po prvý raz objavil na konvente, čomu sa dovtedy usilovne vyhýbal. Na zmenu jeho rozhodnutia mala údajne vplyv jeho žena, ktorej sa spisovateľa podarilo presvedčiť. A tak 8. novembra vo Waplewe neďaleko Olsztyna, kde sa práve začínal Polcon, zjavil muž v kravate, košeli a saku (dnes sám AS uznáva, že vyzeral ako agent nejakej tajnej služby), ktorý sa rozhodne vynímal na pozadí rozveselených milovníkov fantastiky. A hoci sa Sapkowski stačil počas vystúpenia pohádať s Jęczmykom v rámci poznatkov o literatúre fantasy (znovu zavážili služobné cesty, vďaka ktorým mal prístup k západným textom, v Poľsku ešte neznámy), celok konventu naňho zrejme zapôsobil pozitívne, lebo od tej doby sa spisovateľ dosť pravidelne objavuje na rôznych festivaloch a podujatiach.

Ďalšie roky sú reálny súvislý pás literárnych úspechov, sú tu aj prvé zahraničné cesty Geralta a Sapkowského. Kým však na ne došlo, v dôsledku úplného prerušenia kontaktu s vydavateľstvom Reporter (podľa autora Reporter prestal komunikovať s ním), spisovateľ nadviazal spoluprácu s varšavským vydavateľstvom SuperNowa (niekdajšia Niezależna Oficyna Wydawnicza NOWA). Spočiatku bral Sapkowski do úvahy ešte aj vydavateľstvo

Prvé knižné vydanie. Obálka Andrzeja Bilewicza, vydavateľstvo Reporter.

Meč osudu. Brazílsku obálku navrhol Alejandro Colucci, WMF Martins Fontes

Prószyński i S-ka, ale to váhalo s uzavretím zmluvy. Keď neskôr šéfovia firmy chceli so spisovateľom spolupracovať, bolo už prineskoro, už nebol zástancom zmeny vydavateľa.

SuperNowa si chcela získať čitateľov domácou fantastikou. Spočiatku mal však byť jediným autorom tohto druhu v ponuke vydavateľstva práve AS. Maciej Parowski sebe vlastným štýlom opisoval vtedajšie udalosti: „Bože – ako Mirek [Kowalski] hysterčil, ako pochyboval, ako sa sťažoval a bál, keď roku 1992 vydával prvý diel poviedok *Meč osudu* s vynikajúcou Poľchovou obálkou.* Vládla však všeobecná neistota. Nikto nemohol na sto

percent predvídať, ako vyhladovaný trh bažiaci po západnej popkultúre zareaguje na autora s poľským menom. Sapek aj v tejto oblasti vyvolal revolúciu, nielenže zmenil žáner, ale podnietil vydavateľov odvážnejšie siahť po domácich autorov.“**

Na začiatku však Mirosław Kowalski, zakladateľ vydavateľstva, musel presvedčiť kolegov, čo údajne nebolo celkom jednoduché. Medzi oponentmi bol Adam Michnik, vtedy člen kolektívu

* Prvé vydania poviedok a štyri zväzky ságy majú obálky Bogusława Potcha. Avšak v piatom zväzku ságy s názvom *Pani Jazera* použili grafiku Krzysztofa Drozda, neskoršie vydania, ktoré vyšli po roku 2000, majú obálky Tomasza Piorunowského, On je aj autorom grafického návrhu ďalšieho vydania, ktoré sa objavilo po premiére *Búrkovej sezóny*. Výnimku predstavuje vydanie, v ktorom boli použité grafiky z hry *Zaklínač 2: Vrahovia kráľov*, ale aj ďalšie vydania s podobizňami Geralta z hry *Zaklínač 3: Divoký Hon* a obálky nadväzujúce na grafické motívy zo seriálu Netflixu.

** Podľa: M. Parowski: *Neskôr sa hovorilo, že vyzeral ako autor jedinej poviedky.*

Knihy *Posledné želanie* a *Meč osudu*, poľské vydania s obálkami Tomasza Piorunowského, vydavateľstvo SuperNowa.

redakcie. Jeho slávne: „Takže to teraz budeme písať o zelených človečikoch?“ sa stalo legendou, no nebol jediný, kto sa obával staviť na Sapkowského. Nakoniec Kowalski dosiahol svoje, a tak roku 1992 SuperNowa vydala *Meč osudu*, knihu poviedok ilustrovanú Bogusławom Polchom (ďalšie vydania sú už bez ilustrácií), ktorá pozostávala zo šiestich prác: *Hranice možnosti*, *Úlomok ľadu*, *Večný oheň*, *Trocha obetavosti*, *Meč osudu* a *Niečo viac*. Spisovateľ sa sústredil na udalosti kľúčové pre život zaklínača. Bližšie spoznáваме jeho komplikovaný vzťah s čarodejnicou a prvý raz vidíme Geralta spolu s Ciri. Dozvedáme sa aj čosi viac o politickej podobe sveta, vrátane pádu Cintry, kráľovstva, s dedičkou koruny Cirillou, dieťaťom predurčeným Bielemu Vlkovi. Udalosti zachytené v *Meči osudu* sa stanú základom toho, čo mal neskôr AS prezentovať čitateľom v ságe.